

Татар мәктәбендә укучы балаларга
татар теленнән мәктәп олимпиадасы өчен биремнәр
4 нче сыйныф
2016-2017 уку елы

Үткәрү вакыты- 60 минут
Максималь балл – 44

I. Тестлардан дәрәс җавапны билгеләгез.

1. Калын сузыклардан гына торган мәкальне билгеләгез. (2 балл)

- а) Курыккан эт койрыгын кысар.
- ә) Батыр үз халкын яклай.
- б) Батырларга юл туры.
- в) Тәвәккәлгә бүре тимәс.

2. Тартык авазлардан гына торган рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) [ы], [т], [н], [п], [й], [с];
- ә) [д], [з], [ч], [ф], [х], [й];
- б) [р], [г], [ш], [у], [и], [й];
- в) [и], [п], [в], [й], [ү], [ә].

3. Ябык ижеклардан генә торган сүзләр күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) таш, кабак, билге;
- ә) кыяр, чөгәндәр, дүрт;
- б) китап, дәфтәр, өстәл;
- в) туфрак, өстәл, кул.

4. **Чикләвекләр** сүзенең тамыры дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) чи;
- ә) чик;
- б) чиклә;
- в) чикләвек.

5. Антоним парлар дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) юмарт – саран, авыр – жиңел;
- ә) кыйбат – арзан, таза – юан;
- б) начар – яхшы, зур – биек;
- в) коры – юеш, акыллы – белемле.

6. Күчерелмә мәгънәдәгә сүзә булган жөмләнә билгеләгез. (2 балл)

- а) Безнең якларда урманнар бик күп.
- ә) Туйганчы көмеш чишмә суын эчтек.
- б) Койма буйларында үскән ромашка чәчәкләрен жыйдым.
- в) Без кышкы урманны яратабыз.

7. Калын хәрәфләр белән бирелгән исемнәрнең килешен билгеләгез. (2 балл)

Кул кулны юар, ике кул битне юар. (Мәкаль)

- а) баш килеш;
- ә) төшем килеше;
- б) чыгыш килеше;
- в) урын-вакыт килеше.

8. Артыклык дәрәжәсендәгә сыйфат кулланылган жөмләнә билгеләгез. (2 балл)

- а) Зур елгалар вак чишмәләрдән башлана бит. (М.Хужин);
- ә) Көчле жил кузгалды, һәм яңгыр ява башлады. (Г.Галиев);
- б) Кояш, элеккедән дә матуррак булып, болыт астыннан килеп чыкты.

(Г.Бакир):

- в) Малай чәчәккә иелде, бик зур саклык белән аны учына алды.

(М.Ханнанов).

9. Киләчәк заман хикәя фигыльнең беренче төре кулланылган жөмләнә билгеләгез. (2 балл)

- а) Галим уйлар, надан ышаныр. (Мәкаль);

- ә) Сандугач үз жирендә сайрый. (Мәкаль);
- б) Кеше кешесез яшәми. (Мәкаль);
- в) Без иртәгә иптәшләребез белән экскурсиягә барачакбыз.

10. Кисәкчәләрдән генә торган рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) шикелле, өчен, кадәр, чаклы;
- ә) -кылт/-келт, -кылым/-келтем, -сыл/-сел, -су;
- б) ич, үк, кенә, иң, һич;
- в) -лы/-ле, -даш/-дәш, -чан/-чән, -гы/-ге.

11. Жәенке жөмләне билгеләгез. (2 балл)

- а) Әтием – төзүче.
- ә) Көн жылы.
- б) Әтием, әнием – укытучылар.
- в) Жылы көнне без рәхәтләнәп укыйбыз.

12. Жөмләнең төрен билгеләгез. (2 балл)

Никадәр изге, никадәр кадерле ул Туган ил! (Р.Төхфәтуллин)

- а) хикәя;
- ә) боеру;
- б) тойгылы;
- в) сорау.

II. Теоретик бирем.

Зат алмашлыклары турында языгыз. *Ул* алмашлыгын килешләр белән төрләндерегез. (10 балл)

III. Ижади бирем.

Сүзләргә сузык авазлар өстәп, мәкальне укыгыз, шул тема белән бәйлә фикерләрегезне 12-15 жөмләдән торган бәйләнешле текст итеп языгыз. (10 балл)

ТРШКН ТБР – ТШК КДК КГР.